

# Розмивання оподатковуваної бази й виведення прибутку з-під оподаткування

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

23 зміни у цій версії очікують на перевірку. Стабільну версію було перевірено 1 грудня 2018.

Проект **Розмивання оподатковуваної бази й виведення прибутку з-під оподаткування**, англ. *Base erosion and Profit Shifting (BEPS)* — проект Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), план боротьби з ухиленням від оподаткування та виведенням грошей в офшори.

Ініціатива країн G20 обумовлена потребою розробити багатосторонній механізм боротьби з податковим плануванням, спрямованим на зменшення податкової бази та переміщення оподаткованого прибутку до юрисдикцій з більш сприятливим режимом оподаткування.<sup>[1]</sup>

## Зміст

План дій BEPS

Учасники проєкту

BEPS і Україна

Законопроект BEPS

Див. також

Примітки

Посилання

## План дій BEPS

План дій BEPS передбачає 15 заходів боротьби зі схемами ухиляння від оподаткування (деофшоризації)<sup>[1][2][3]</sup>:

**Захід 1.** Вирішення податкових проблем спричинених цифровізацією, англ. *Tax Challenges Arising from Digitalisation*<sup>[4]</sup> — наприклад, сплата податку на додану вартість на товари та послуги цифрової економіки.

**Захід 2.** Нейтралізація ефекту гібридних інструментів (гібридних невідповідностей), англ. *Neutralising the effects of hybrid mismatch arrangements*<sup>[5]</sup> — використання компаніями лазівок та невідповідностей між країнами у правилах оподаткування певних видів доходів. Наприклад, міжнаціональна фінансова операція в одній юрисдикції може обліковуватись як податкове вирахування, а в іншій країні — як податкова пільга. Таким чином, знижується податкова база, тобто податок не сплачується в жодній юрисдикції.

**Захід 3.** Вирішення проблем, які впливають з використання так званих контрольованих іноземних компаній (KIK), англ. *Controlled Foreign Company*<sup>[6]</sup> — використання правил оподаткування дивідендів та активів контрольованих компаній для ухиляння акціонерів від оподаткування їх доходів як фізичних осіб. Таким чином доходи акціонера, контролера чи бенефіціара виводяться з юрисдикції країни резидентства особи до країни іншої юрисдикції.

**Захід 4.** Ліміт на податкове вирахування відсотків<sup>[7]</sup> — боротьба із зниженням податкової бази шляхом обліку відсотків за кредитами як податкового вирахування.

**Захід 5** (мінімальний стандарт). Боротьба з податковими зловживаннями, англ. *Harmful tax practices*<sup>[8]</sup> — боротьба з офшорними зонами, тобто спеціальними режимами оподаткування у певних юрисдикціях, що шкодять іншим юрисдикціям.

**Захід 6** (мінімальний стандарт). Протидія зловживанням податковими конвенціями англ. *Prevention of tax treaty abuse*<sup>[9]</sup>, тобто використання компаній-прокладок для торгівлі між країнами, що не мають міжнародних договорів між ними, але мають преференції при торгівлі з країнами, що входять до податкової конвенції.

**Захід 7.** Статус постійного представництва, англ. *Permanent establishment status*<sup>[10]</sup>, передбачає порядок оподаткування, яким застосовується облік прибутку згідно присутності підприємства у певній юрисдикції. Визначення цього статусу критично важливе для застосування правил оподаткування нерезидентів.

**Заходи 8-10.** Трансфертне ціноутворення, англ. *Transfer Pricing*<sup>[11]</sup>, тобто використання торгівлі між юридичними особами мультинаціональної корпорації. Цим кроком забороняється використовувати знижки для пов'язаних підприємств. Виділяються такі групи: нематеріальні активи, ризики і капітал, операції з підвищеним ризиком.

**Захід 11.** Аналіз даних про BEPS, англ. *BEPS data analysis*<sup>[12]</sup>, розробка методології збору та аналізу інформації про розмивання бази оподаткування та виведення прибутку.

**Захід 12.** Запровадження обов'язкового розкриття інформації, англ. *Mandatory Disclosure Rules*<sup>[13]</sup>. На платників податків накладається обов'язок розкриття схем, які вони використовують для зниження податкової бази та виведення прибутку, тобто використання схем агресивного податкового планування.

**Захід 13** (мінімальний стандарт). Звіт «Country-by-Country», CbC, англ. *Country-by-Country Reporting*<sup>[14]</sup>. Розкриття інформації мультинаціональними корпораціями про сплачені податки, доходи, прибутки та економічну активність у кожній юрисдикції, в якій вони оперують.

**Захід 14** (мінімальний стандарт). Прийняття процедур двостороннього погодження, англ. *Mutual Agreement Procedure*<sup>[15]</sup>, визначає механізми вирішення спорів щодо оподаткування, яке на думку платника податків не відповідає умовам податкової конвенції між юрисдикціями.

**Захід 15.** Багатосторонній інструмент, англ. *Multilateral Instrument*<sup>[16]</sup> (MLI), багатостороння конвенція, інструмент для внесення змін у двосторонні угоди для закриття лазівок, що дозволяють уникнути оподаткування.

## **Учасники проєкту**

---

Учасниками проєкту є 44 країни-члени ОЕСР та G20<sup>[1]</sup>.

Країни, що не є членами ОЕСР/G20, можуть брати участь у діяльності робочих груп, регіональних об'єднаннях представників податкових органів, наприклад Внутрішньо-європейська організація податкових адміністрацій (ІОТА), членом якої є Податкова адміністрація України<sup>[1]</sup>.

Розробкою заходів займається Комітет ОЕСР з фіскальних питань через 6 робочих груп.<sup>[1]</sup>

## **BEPS і Україна**

---

З 1 січня 2017 року Україна приєдналася до Програми розширеного співробітництва в рамках ОЕСР й взяла на себе зобов'язання імплементувати Мінімальний стандарт Плану дій BEPS — обов'язкові чотири заходи із п'ятнадцяти.<sup>[17]</sup>

Мінімальний стандарт – це обов'язкові 4 із 15 кроків, які мають бути реалізовані кожною країною-учасницею. І саме в цьому полягає відповідальність України – реалізувати Мінімальний стандарт Плану дій BEPS. Програма розширеного співробітництва англ. *inclusive framework* – це платформа для діалогу між країнами, створена задля реалізації заходів з протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутків з-під оподаткування. Мінімальний стандарт включає обов'язкову реалізацію наступних заходів:<sup>[18]</sup>

- Шкідливі податкові практики або шкідливі пільгові режими – ЗАХІД 5 Плану дій BEPS.
- Удосконалення чинних угод про уникнення подвійного оподаткування шляхом включення до них запропонованих правил запобігання зловживанню угодою - ЗАХІД 6 Плану дій BEPS.
- Удосконалення чинних національних правових норм стосовно документації з трансфертного ціноутворення та майбутнього обміну інформацією - ЗАХІД 13 Плану дій BEPS.
- Удосконалення чинних угод про уникнення подвійного оподаткування шляхом підвищення ефективності механізмів вирішення спорів - ЗАХІД 14 Плану дій BEPS.

Впровадження чотирьох кроків мінімального стандарту BEPS дадуть можливість у повній мірі оподатковувати зароблений в Україні прибуток. У 2019 році Україна ратифікувала Багатосторонню угоду MLI<sup>[19]</sup> — це виконання двох з чотирьох кроків мінімального стандарту BEPS. Ця угода дозволяє оперативно та одночасно внести зміни в усі необхідні двосторонні угоди про уникнення подвійного оподаткування,<sup>[20]</sup> яких в угоді перераховано 76.<sup>[19]</sup>

У березні 2018 Міністр фінансів України Олександр Данилюк заявив, що Євросоюз буде встановлювати санкції щодо тих, хто не запровадив мінімальні стандарти BEPS (план боротьби з ухиленням від оподаткування та виведенням грошей в офшори) до кінця 2018 року. Тому до українського бізнесу можуть вводитися обмеження, якщо Україна не виконає мінімальний стандарт BEPS вчасно і опиниться в «офшорному» списку.<sup>[20]</sup>

## **Законопроект BEPS**

24 жовтня 2018 Міністерство фінансів України та Національний банк України оприлюднили проєкт закону щодо імплементції Плану дій BEPS<sup>[21][22]</sup>.

29 серпня 2019 зареєстровано Проект закону 1185 щодо запровадження податку на виведений капітал та імплементації стандартів протидії розмиванню податкової бази та виведення прибутку за кордон<sup>[23]</sup>

## Див. також

---

- Офшорна зона

## Примітки

---

1. BEPS Ключові аспекти для України ([https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/tax/beps/Deloitte\\_BEPS.pdf](https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/tax/beps/Deloitte_BEPS.pdf)). Deloitte. Серпень 2015. Процитовано 2018-03-25.
2. Глобальна деофшоризація та її вплив на ЗЕД (<https://home.kpmg/ua/uk/home/media/press-releases/2018/03/globalna-deofshoryzaciya-ta-vplyv-na-zed.html>)
3. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting ([https://beepsinua.bank.gov.ua/beps/src/files/BEPS\\_Action\\_Plan.pdf](https://beepsinua.bank.gov.ua/beps/src/files/BEPS_Action_Plan.pdf))
4. Action 1 Tax Challenges Arising from Digitalisation (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action1/>)
5. Action 2 Neutralising the effects of hybrid mismatch arrangements (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action2/>)
6. Action 3 Controlled Foreign Company (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action3/>)
7. Action 4 Limitation on Interest Deductions (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action4/>)
8. Action 5 Harmful tax practices (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action5/>)
9. Action 6 Prevention of tax treaty abuse (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action6/>)
10. Action 7 Permanent establishment status (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action7/>)
11. Action 8-10 Transfer Pricing (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action8-10/>)
12. Action 11 BEPS data analysis (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action11/>)
13. Action 12 Mandatory Disclosure Rules (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action12/>)
14. Action 13 Country-by-Country Reporting (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action13/>)
15. Action 14 Mutual Agreement Procedure (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action14/>)
16. Action 15 Multilateral Instrument (<https://www.oecd.org/tax/beps/beps-actions/action15/>)
17. Імплементація Плану BEPS в Україні (<http://officevp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/309946.html>). ДФС України. 2017-09-13.
18. Мінфін розробив дорожню карту реалізації Плану дій BEPS (<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/249982923>). Кабінет Міністрів України. 16 травня 2017.
19. Закон України Про ратифікацію Багатосторонньої конвенції про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2692-19>). zakon.rada.gov.ua. Процитовано 2020-09-22.
20. Україна має виконати мінімальний стандарт BEPS, щоб не потрапити в офшорний список ЄС, - Олександр Данилюк (<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/ukrayina-maye-vikonati-minimalnij-standart-beps-shob-ne-potrapiti-v-ofshornij-spisok-yes-oleksandr-danilyuk>). Кабінет Міністрів України. 21 березня 2018.

21. MoF and NBU Publish the Draft Law on Implementation of the BEPS Action Plan in Ukraine ([https://bank.gov.ua/control/en/publish/article?art\\_id=80387353](https://bank.gov.ua/control/en/publish/article?art_id=80387353))
22. Міністерство фінансів та Національний банк оприлюднюють проект Закону із запровадження Плану дій BEPS в Україні (<https://bank.gov.ua/news/all/ministerstvo-finansiv-ta-natsionalniy-bank-oprilyudnyuyut-proekt-zakonu-iz-zaprovadjennya-planu-diy-beps-v-ukrayini>)
23. [https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4\\_1?pf3511=66488](https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66488)

## Посилання

---

- Заниження бази оподаткування і виведення прибутку з-під оподаткування // Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції ([http://finmonitoring.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/terminologichnij-slovník\\_finmonitoring.pdf](http://finmonitoring.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/terminologichnij-slovník_finmonitoring.pdf)) / А. Г. Чубенко, М. В. Лошицький, Д. М. Павлов, С. С. Бичкова, О. С. Юнін. — Київ : Ваіте, 2018. — С. 270. — ISBN 978-617-7627-10-3.
- Розмивання податкової бази та виведення прибутку (<http://www.oecd.org/tax/beps/>) (англійською). ОЕСР.
- Анна Головацька (2017-12-15). План BEPS для України: наслідки для бізнесу (<http://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/plan-beps-dlya-ukrayini-naslidki-dlya-biznesu.html>). Юридична Газета.

---

Отримано з [https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Розмивання\\_оподаткованої\\_бази\\_й\\_виведення\\_прибутку\\_з-під\\_оподаткування&oldid=31106029](https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Розмивання_оподаткованої_бази_й_виведення_прибутку_з-під_оподаткування&oldid=31106029)

---

Цю сторінку востаннє відредаговано о 08:10, 30 березня 2021.

Текст доступний на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike; також можуть діяти додаткові умови. Детальніше див. Умови використання.